

Te koop: zeewaardige romantiek

Hoe koop je een tweedehands zeilscheepje? 'Steek uw neus overal in.'

tekst Joost van der Vaart

Als je krap bij kas bent, koop dan liever geen nieuwe zeilboot, zeker niet in crisistijd. Er is een overweldigend groot, goed en relatief laaggeprijsd tweedehands aanbod. Om onszelf te beperken, en om esthetische en zeiltechnische redenen, gingen we op zoek naar drie klassieke zeilscheepjes in de prijsklassen vijfduizend, vijftienduizend en vijftienduizend euro. We kwamen uit bij typen en ontwerpen die hun waarde door de jaren heen hebben bewezen. Het zijn geen zeilschepen voor de massa, maar voor een klein publiek van liefhebbers.

Op de markt van tweedehands boten is de koper koning. Maar hij moet wel goed opletten. Koop geen boot die in het water ligt. Of eis dat hij eruit wordt gehaald ter inspectie van het onderwaterschip. Let bij alle soorten materiaal op specifieke gebreken: hout kan rotten, staal kan roesten en in polyester kan osmose ontstaan, een soort plasticrot. Vertrouwt u uzelf niet, neem dan een expert in de arm. Zelfs voor de aanschaf van kleinere boten is dit vrijwel altijd lonend.

Maar vlak uw eigen beoordelingsvermogen niet uit: wat u ziet, ruikt en hoort. Geveerde

houten kajuitsschotten, die door een lekkend dek rot zijn geworden, kunnen er nog netjes uitzien maar klinken dof. Beklop dus alles en stop uw neus overal in – tot in de bilge toe, het deel van het schip dat onder de vlonders ligt. Hier moet het bij voorkeur fris ruiken en niet schimmelig. Inspecteer ieder scheepsonderdeel zo nauwkeurig mogelijk, uiteraard ook de zeilen en een eventuele motor. Reparaties of verbeteringen na de koop kunnen kostbaar zijn. Bedenk vooraf dat zeilen een prijzige hobby is. De wind is gratis, maar het schip kost geld.

Wat is er te koop voor 5.000 euro?

Jan de Kieck

Drijvend dressoir

Voor vijfduizend euro kun je een prachtige oer-Hollandse zeilboot kopen van het type **Zestienkwadraat, Valk of Vrijheid**. Mijn advies: surf naar de klassenverenigingen van deze voorheen bij iedereen bekende plassenboten (16m2.nl, valkenklasse.nl, vrijheid.org). Onder 'vraag en aanbod' of 'boten te koop' worden scheepjes aangeboden die veelal met liefde en aandacht door de eigenaren zijn opgeknapt en haast drijvende dressoirs zijn geworden: glimmend van gelakt mahonie, met zeilen die zachtjes knisperen in de wind. De klassenverenigingen organiseren onderlinge zeilwedstrijden en bewaken het ergoed. Hout overheerst het aanbod, alsof er geen kunststof bestaat. Het voordeel van een houten zeilschip is de schoonheid ervan. Het nadeel is maar al te bekend: het onderhoud. Maar dat is een-

voudiger geworden. Betere verfsystemen (vaak met twee componenten) garanderen een langere levensduur en minder schilderen. Zelf heb ik jarenlang in een tweedehands houten Valk gezeild, een geniaal ontwerp van E.G. van de Stadt, de Zaankanter die kort voor de Tweede Wereldoorlog van de firma Bruynzeel opdracht kreeg om een zeilboot te ontwerpen waarmee het bedrijf zijn nieuwe product – watervast hechthout, een soort multiplex – kon demonstreren. Het werd later massaal in Bruynzeel-keukens toegepast. Een goed onderhouden houten Valk is een wonder van snelheid en elegantie te water. Hetzelfde geldt voor houten Zestienkwadranten en Vrijheidjes. Er is meestal veel meer tijd en geld ingestopt dan het bedrag dat de eigenaren er op de tweedehandsmarkt voor kunnen vragen. De koper profiteert daarvan.

Wat is er te koop voor 15.000 euro?

Drascombe Nederland

Kunststof klassieker

We gaan nu op zoek naar een kunststof klassieker en komen uit bij de zeilboten die de Britse marineman, watersporter en scheepsontwerper John L. Watkinson ooit tekende: **de Drascombes**. Het zijn ontwerpen uit de jaren zestig en zeventig van typisch Britse signatuur: klein maar zeewaardig en fraai gelijnd. Watkinson wilde een betaalbare boot, waarin hijzelf en zijn gezin zich veilig zouden voelen tijdens hun zeiltochten langs de Engelse zuidkust. Zo ontstond de Drascombe Lugger, een tweemastertje van ruim zes meter lengte met uitstekende zeileigenschappen. Na het succes van de Lugger volgden andere Drascombes: de Longboat, de Coaster, de Drifter. Met deze bescheiden zeilscheepjes zijn in de loop der jaren verbazingwekkende tochten op zee gemaakt. De veel te vroeg overleden zeilauteur en Drascombe-eigenaar Hans Vandersmissen heeft daarvan in Nederlandse watersportbladen vele malen verslag gedaan. Hij voer schijnbaar moeiteloos en zonder motor met zijn Drascombe Longboat bij Hoek van Holland het zeegat uit, trotseerde storm en

tegenslag en kwam als een heer, uitgeslagen en wel, twee dagen later met zijn hulkje bij Felixstowe de Stour opgezeild, om daar in de plaatselijke jachtclub te gaan ontbijten. Met een tweedehands Drascombe zit je als zeiler vrijwel altijd goed. De boten zijn doorgaans vakkundig gebouwd. Het polyester is, uitzonderingen daargelaten, niet of nauwelijks door osmose aangetast. Je kunt ermee op Loosdrecht varen, maar ook op het IJsselmeer, op de Waddenzee en (zoals Vandersmissen deed) op de Noordzee. Maar denk wel: een boot is zo zeewaardig als haar bemanning. Als het op het IJsselmeer stevig waait uit het zuidwesten, staan bij Hinderloopen golven van een meter. Dan moet je in je kleine Drascombe wel weten wat je doet. Op de website van de Nederlandse kring van Drascombe-eigenaren (drascombe.nl) stond onlangs een Drascombe Drifter te koop, een kajuitzeilboot van krap zeven meter; vraagprijs 12.500 euro. Voor een scheepje dat gebouwd is in 1977 lijkt dat veel geld. Maar je kunt altijd afdingen en in dit geval geldt: je hebt voor dat bedrag heel veel boot.

Wat is er te koop voor 25.000 euro?

Wim Stolk

Stoere vissersboot

Als ik vijftienduizend euro had en een zeilboot moest kopen, zou ik serieus overwegen of het een **Staverse jol** kon worden. Wat een schitterende lijn heeft deze klassieker, van oorsprong een zeilend vissersschip aan de Friese kant van de Zuiderzee. Het is een oud ontwerp, maar de Staverse jol is de afgelopen jaren vele malen nieuw gebouwd, doorgaans in staal. Ze worden regelmatig op de tweedehands markt te koop aangeboden. Op botentekoop.nl stond kortgeleden een stalen jol voor dertigduizend euro. Dat is boven onze begroting, maar nogmaals: probeer altijd af te dingen. Deze jol zou je voor 25 mille moeten kunnen krijgen. Anders dan andere zeilende vissersboten van de Zuiderzee, zoals de botter, heeft de jol geen zwaarden, die aan weerszijden van het schip

voor de stabiliteit zorgen. Zwaarden zouden de fijnmazige netten kunnen beschadigen, waarvan de jol gebruik maakte voor de vangst op ansjovis en haring. De Staverse jol heeft voor de stabiliteit een doorlopende kiel. Het scheepje moest veelal aan lager wal werken; vandaar zijn zeevaardigheid. Tip voor potentiële kopers van de Staverse jol: als u comfort een bijzaak vindt, koop dan een jol in zogeheten vissermansuitvoering. Dat is zoals de vissers hem destijds hadden: zonder opbouw of kajuit, maar alleen met een groot voordek dat de golven tegenhield en waaronder op een potkachelkje de koffie stond te smoren. De originele uitvoering doet meer recht aan dit stoere zeilschip dan de versie met kajuit. Het maakt van de zeiler een beetje een visser.